

Broj: 04-45-1-415/21
Sarajevo, 18.01.2021. godine

O B J A Š N J E N J E
O IZRADI I PREDAJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PO GODIŠNJEM
OBRAČUNU ZA RAZDOBLJE I – XII 2020. GODINE

Pravne osobe su dužne sastaviti i prezentirati financijske izvještaje za poslovnu godinu propisane u čl. 35., 36. i 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 83/09, u dalnjem tekstu: Zakon), za razdoblje I-XII 2020. godine i iste predati Financijsko-informatičkoj agenciji Sarajevo (u dalnjem tekstu: FIA), a prema sjedištu pravne osobe, najkasnije do 2. ožujka 2021.

Prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja pravne osobe iz čl. 3. i 4. Zakona obvezne su primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), kao i Međunarodni standard financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća (MSFI za MSP), te ostale prateće upute, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, a čija primjena je propisana u članku 33. Zakona.

U vezi sa sastavljanjem, predajom i obradom financijskih izvještaja po godišnjem obračunu za 2020. godinu, Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija daje sljedeće Objašnjenje:

1) Obveznici izrade i predaje financijskih izvještaja za 2020. godinu su: sva gospodarska društva, društva za osiguranje, mikrokreditna društva, leasing društva, investicijski fondovi, društva za upravljanje investicijskim fondovima, brokersko-dilerska društva, burze, banke te druge financijske organizacije, zadruge, profitne i neprofitne pravne osobe čije je sjedište registrirano u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Izrada i prezentiranje financijskih izvještaja se odnosi i na one pravne osobe i druge oblike organiziranja koje je pravna osoba sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine osnovala u inozemstvu, ako propisima tih država nije utvrđena obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, kao i na one poslovne jedinice i pogone pravnih osoba sa sjedištem izvan Federacije ako se te poslovne jedinice ili pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

2) Financijske izvještaje sastavljaju i one pravne osobe nad kojima je otvoren ili zaključen stečaj, odnosno pokrenut postupak likvidacije, u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja.

Financijske izvještaje nisu obvezne dostaviti one pravne osobe koje su registrirane u prethodnoj godini i nisu do 31.12. imali drugih promjena osim uplate

obveznog depozita. Isti su obvezni dostaviti FIA-i Sarajevo Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu, zaključno dana 2. ožujka 2021.

3) Obveznici iz toč. 1) i 2) ovoga Objasnjenja finansijske izvještaje za izvještajno razdoblje I-XII 2020. godine sastavljaju sukladno važećem kontnom okviru, prezentiraju ih na obrascima koji su propisani Pravilnicima o formi i sadržaju finansijskih izvještaja objavljenih u „Službenim novinama Federacije BiH”, broj: 82/10 i 3/21.

Člankom 36. Zakona propisano je da godišnje finansijske izvještaje čine:

- Bilanca stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2020.;
- Račun dobiti i gubitka - Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1.1. do 31.12.2020.;
- Izvještaj o gotovinskim tokovima;
- Izvještaj o promjenama na kapitalu;
- Bilješke uz finansijske izvještaje.

Sukladno Pravilniku o dodatnom računovodstvenom izvješću-Aneksu („Službene novine Federacije BiH“ broj: 5/12, u dalnjem tekstu: Pravilnik), sve pravne osobe iz toč. 1) i 2) ovoga Objasnjenja koja knjigovodstvo vode sukladno kontnom okviru za gospodarska društva obvezno podnose i Aneks-Dodatno računovodstveno izvješće.

Pravne osobe koje knjigovodstvo vode na sredstvima za AOP-a mogu finansijske izvještaje dostaviti i na propisanim formama obrazaca tiskanih na pisaču, s tim da se uz takve obrasce podnesu istovjetni podaci i na elektroničkom mediju u Excel formatu koji se može preuzeti na internetskoj stranici FIA-e www.fia.ba. Na internetskoj stranici FIA-e bit će dostupne Korisničke upute svim računovođama u elektroničkoj formi.

Predaja finansijskih izvještaja u elektroničkoj formi za 2020. godinu podrazumijeva dostavljanje i statističkih obrazaca u elektroničkoj formi.

4) Mala poduzeća, razvrstana prema kriterijima iz članka 4. Zakona, godišnje finansijske izvještaje prezentiraju kroz:

- Bilancu stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2020.;
- Račun dobiti i gubitka - Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1.1.- 31.12.2020.

Sukladno Pravilniku iz točke 3) stavak (3) ovoga Objasnjenja, sva mala poduzeća koja knjigovodstvo vode sukladno kontnom okviru za gospodarska društva obvezno podnose i Aneks-Dodatno računovodstveno izvješće.

5) Pravna osoba koja je, sukladno Zakonu o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15), statusno povezana, odnosno osoba koja predstavlja maticu u grupi pravnih osoba, dužna je sa 31. 12. 2020. sačiniti konsolidirani finansijski izvještaj za 2020. godinu s prikazom poslovnog rezultata matice na kraju poslovne godine i predati FIA-i Sarajevo (prema sjedištu pravne osobe) zaključno dana 30. travnja 2021.

6) Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja svi obveznici predaje godišnjih finansijskih izvještaja su dužni samostalno izvršiti razvrstavanje sukladno odredbi iz članka 4. Zakona te obvezno dostaviti FIA-i Sarajevo (prema sjedištu pravne osobe) Obavijest o razvrstavanju pravne osobe na male, srednje ili velike pravne osobe, istodobno s predajom godišnjih finansijskih izvještaja.

FIA-a je dužna odbiti prijem finansijskih izvještaja podnesenih od strane onih obveznika koji ne dostave ispravnu Obavijest o razvrstavanju sačinjenu na temelju podataka iz finansijskih izvještaja.

Kod pravnih osoba koje finansijske izvještaje dostavljaju elektronički, FIA je dužna odmah izvršiti automatsku kontrolu podataka iz finansijskih izvještaja te, ukoliko utvrdi da dostavljena Obavijest o razvrstavanju nije sukladna kriterijima (visina prihoda, imovina, broj zaposlenih), dužna je isto odbiti i vratiti pravnoj osobi uz zahtjev za dostavljanje nove Obavijesti o razvrstavanju.

7) FIA-a Sarajevo je dužna Federalnom ministarstvu financija, uz analizu poslovanja subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, obvezno, u pisanoj formi, dostaviti i podatke o broju velikih, srednjih i malih poduzeća, kao i informaciju o pravnim osobama koje nisu dostavile finansijske izvještaje za 2020. godinu.

FIA je obvezna uspostaviti evidenciju (registar) subjekata koji sačinjavaju finansijske izvještaje u skladu s MSFI za MSP, te Ministarstvu dostaviti izvješće o takvim obveznicima i to najkasnije do kraja ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

8) Sukladno članku 37. Zakona, finansijski izvještaji pravnih osoba moraju biti potpisani od strane certificiranog računovođe s važećom licencom i ovlaštene osobe za zastupanje pravne osobe i ovjereni pečatom certificiranog računovođe i pečatom pravne osobe - podnositelja izvještaja.

FIA je dužna odbiti svaki finansijski izvještaj koji nije potписан i ovjeren u skladu sa Zakonom.

9) Pravne osobe razvrstane u srednje i velike dužne su, uz predaju godišnjih finansijskih izvještaja, dostaviti i godišnja izvješća o poslovanju iz članka 40. Zakona.

Godišnja izvješća velikih pravnih osoba i pravnih osoba čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala moraju sadržavati i prikaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja.

Male pravne osobe nisu dužne pripremati godišnja izvješća o poslovanju, ali su dužne u bilješkama navesti informacije o otkupu vlastitih dionica.

10) Pravne osobe, obveznici predaje finansijskih izvještaja, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, koje knjigovodstvenu evidenciju vode po kontnom planu za gospodarska društva (poduzeća), obvezno predaju i Obračun posebnih vodoprivrednih naknada, obrazac «OVN» sukladno odredbama Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06), Pravilniku o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obveza na

temelju opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12) i Odluci o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/07, 10/14 i 3/16).

11) Svi obveznici predaje finansijskih izvještaja, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su predati i obračun posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, obrazac „ZS“, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i Uputi o načinu obračunavanja i uplati posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/08).

12) Svim obveznicima obračuna i predaje obrasca «ONŠ», naknada za eksploataciju šuma i ostalih prihoda, sukladno odredbama Uredbe o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09, 26/10, 33/10, 38/10 i 60/11) i Upute o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu i unapređenje šuma („Službene novine Federacije BiH“, broj: 44/10), koji knjigovodstvene evidencije vode po kontnom planu za gospodarska društva (poduzeća), ukazujemo na činjenicu da je Ustavni sud FBiH dao mišljenje broj: U-029/10 od 12. 10. 2010. godine, koje je objavljeno u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 77/10, da Vlada Federacije BiH nije imala ustavnu osnovu za donošenje ovakve Uredbe.

Shodno navedenom, Ustavni sud Federacije BiH je donio presudu broj: U-28/10 kojom je dano mišljenje da se Uredba o šumama mogla primjenjivati najdalje do 6. prosinca 2011., a ista je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 34/11.

Sukladno toč. 5.7.2. i 5.7.3. Pravilnika o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/20, 55/20-ispravka, 63/20 i 88/20) prihodi od naknada za šume uplaćuju se u korist računa proračuna kantona, u skladu s kantonalnim propisima. Kantonalna riznica ove prihode raspoređuje u korist kantonalnih i općinskih proračuna u omjeru i na način utvrđen kantonalnim propisima.

Zaostali prihodi od naknada za šume uključuju reprogramirane obveze, obveze u postupku prinudne naplate i obveze utvrđene u inspekcijskom nadzoru, koje su se obračunavale sukladno Zakonu o šumama ("Službene novine Federacije BiH". br. 20/02, 29/03 i 37/04) i Uredbi o šumama ("Službene novine Federacije BiH", br. 83/09, 26/10, 33/10, 38/10 i 60/11), uplaćuju se na način propisan toč. 5.8.3.-5.8.8. Pravilnika o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u FBiH.

13) Nadležni organi i organizacije će od FIA-e preuzeti posebne podatke iskazane na obrascima i koristiti za svoje potrebe i to: «OVN» Obračun posebnih vodoprivrednih naknada; «ONŠ» Obračun naknada za eksploataciju šuma (zaostale uplate); te „ZS“ obračun naknade za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i druge naknade.

14) Obveznici izrade i predaje godišnjih finansijskih izvještaja su i proračunski korisnici Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradova i općina kao i izvanproračunski fondovi.

Proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi su korisnici definirani člankom 2. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) i svoje godišnje izvještaje podnose sukladno odredbama članka 19. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18 i 3/21), a koji se sastoje od:

- računovodstvenih izvještaja proračunskih korisnika,
- analize iskaza (tekstualni dio).

Obrasci za godišnje izvještaje Proračuna, proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova su:

1. Račun prihoda i rashoda (obrazac PR);
2. Bilanca stanja (obrazac BS);
3. Izvještaj o novčanim tokovima (obrazac NT);
4. Izvještaj o kapitalnim izdacima i financiranju (obrazac KIF);
5. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna (obrazac GIB);
6. Godišnje izvješće o investicijama (obrazac INV-01);
7. Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih;
8. Izvješće o obračunatoj i uplaćenoj naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća;
9. Izvješća o ostalim finansijskim podacima (obrasci A, B i C).

Izvještaj o novčanim tokovima, sastavljaju riznice ministarstava financija i službe za financije.

Obrasci godišnjih izvješća su jednoobrazni za sve proračunske korisnike na svim razinama vlasti.

Izradi godišnjih izvješća, na propisanim računovodstvenim obrascima, proračunski korisnici pristupaju nakon što obave sve predbilančne radnje i završna knjiženja.

Proračunski korisnici izrađuju i podnose finansijske izvještaje za proračunsku godinu od 1. siječnja do 31. prosinca.

Javna poduzeća izrađuju i podnose poslovna izvješća periodično, Obrazac JP (članak 3. st (2) i (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine).

Proračunski korisnici popunjene obrasce u električkoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu financija, odnosno službi za financije.

Javna poduzeća popunjene obrasce u električkoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu, odnosno službi za financije.

Uz finansijske izvještaje, proračunski korisnici su dužni dostaviti i bruto bilancu u električkoj formi.

Godišnji finansijski izvještaji moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe, potpisani od strane ovlaštenog predstavnika proračunskog korisnika i ovjereni pečatom proračunskog korisnika-podnositelja.

15) Proračunski korisnici dostavljaju: 1) Račun prihoda i rashoda, 2) Bilancu stanja, 3) Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, 4) Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, 5) Izvješće o obračunatoj i uplaćenoj naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (Obrazac ZS) i 6) Statistički obrazac – Godišnje izvješće o investicijama (Obrazac INV-01), FIA-i Sarajevo, u 2 (dva) primjerka, od čega je jedan primjerak za potrebe Federalnog zavoda za statistiku, a najkasnije do 2. ožujka 2021.

Izvješća iz točke 14) ovoga Objašnjenja proračunski korisnici su dužni dostaviti nadležnom ministarstvu, odnosno službi za financije do 2. ožujka 2021. za 2020. godinu.

16) Općinske i gradske službe za financije dužne su dostaviti godišnja računovodstvena izvješća iz točke 14) ovoga Objašnjenja, kantonalnim ministarstvima financija do 5. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu.

Izvanproračunski fondovi dostavljaju svoja godišnja izvješća resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima financija i Federalnom ministarstvu financija do 5. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu.

Općinske i gradske službe za financije dostavljaju godišnja izvješća za proračune općina i gradova općinskom i gradskom vijeću do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija, dostavljaju godišnja izvješća za proračune kantona Vladi kantona, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija, dostavljaju godišnja izvješća za proračune općina i gradova i godišnja izvješća za proračune kantona, Federalnom ministarstvu financija do 31. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva financija konsolidiraju izvješća na razini kantona. Takva izvješća služe za kantonalnu razinu vlasti.

Federalno ministarstvo financija na temelju podataka iz Glavne knjige Riznice, sačinjava godišnje izvješće za proračun Federacije Bosne i Hercegovine i dostavlja Vladi Federacije do 15. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Federalno ministarstvo financija dužno je podnosići Vladi na razmatranje periodične konsolidirane finansijske izvještaje za sve razine vlasti u roku od 40 dana po isteku obračunskog razdoblja, a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca, do 25. travnja tekuće godine.

17) Proračunski korisnici dužni su da uz godišnja računovodstvena izvješća dostaviti i tekstualno izvješće u kojem će obrazložiti izvršenje proračuna, s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

Proračunski korisnici dužni su podnijeti i informaciju o događajima koji su nastali poslije datuma pod kojim je bilanca sastavljena do dana sastavljanja informacije, ako ti događaji utječu na stanje imovine i na bilancu rashoda i prihoda izvještajne godine.

18) Pored navedenih, Zakonom propisanih finansijskih izvještaja, svi obveznici podnošenja finansijskih izvještaja iz toč. 3) i 4) ovoga Objašnjenja, na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su, uz finansijske izvještaje, predati i posebne obrasce i to:

- Obrazac - Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih.

19) Pravne osobe iz toč. 1) i 2) ovoga Objašnjenja, u skladu sa Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 63/03 i 9/09) i Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, obvezno podnose i posebne obrasce s podacima koji se koriste za potrebe statističkih istraživanja iz oblasti nacionalnih računa, a u svrhu izračunavanja Bruto domaćeg proizvoda (GDP-a) i investicija u Federaciji Bosne i Hercegovine i to:

- „Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvješća za 2020. godinu” (obrazac StatAneks). Ovaj obrazac popunjavaju i podnose sve pravne osobe obveznici sastavljanja i predaje godišnjeg obračuna, koja knjigovodstvo vode sukladno kontnom okviru za gospodarska društva (poduzeća);

- „Godišnje izvješće o investicijama za 2020. godinu” (obrazac INV – 01). Ovaj obrazac podnose sve pravne osobe obveznici sačinjavanja i podnošenja godišnjeg obračuna, bez obzira da li su ili nisu imali ulaganja u stalna sredstva.

20) Finansijski izvještaji na temelju utvrđenog godišnjeg obračuna za razdoblje I-XII 2020. godine popunjavat će se u konvertibilnim markama (KM), u apsolutnim iznosima, bez decimala.

21) Prijem, kontrolu i obradu godišnjih finansijskih izvještaja, računovodstvenih iskaza i posebnih podataka o godišnjem obračunu za razdoblje I-XII 2020. godine vršit će FIA-a Sarajevo prema Klasifikaciji djelatnosti i na računovodstvenim izvješćima koji odgovaraju potrebama obveznika u smislu vođenja knjigovodstvene evidencije.

22) Za navedeno obračunsko razdoblje obvezno se sastavlja porezna bilanca i predaje nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine u roku iz članka 49. Zakona o porezu na dobit (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 15/16), u kojem je propisano da se porezna bilanca podnosi u roku od 30 dana po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja, odnosno najkasnije do 31. ožujka 2021.

23) Sukladno članku 44. stavak (5) Zakona, obveznici revizije iz članka 49. Zakona, dužni su dostaviti i revizorska izvješća s priloženim finansijskim izvještajima koji su bili predmet revidiranja najkasnije do kraja tekuće godine za prethodnu godinu.

Shodno navedenom članku, obveznici revizije iz članka 49. Zakona dužni su bili dostaviti najkasnije do 31. 12. 2020. i revizorska izvješća s priloženim finansijskim izvještajima koji su bili predmet revidiranja za poslovnu 2019. godinu.

24) FIA je dužna najkasnije do 29. siječnja 2021. pismeno obavijestiti Ministarstvo o obveznicima revizije iz točke 23) stavka (2) ovoga Objašnjenja koji nisu dostavili revidirana izvješća.

25) Svi obveznici izrade i predaje godišnjih finansijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2020. godine dužni su pridržavati se ovoga Objašnjenja.

CO:

1. Federalni zavod za statistiku
2. Savez računovođa, revizora finansijskih radnika -
Savez računovođa, revizora finansijskih djelatnika
3. Financijsko-informatička agencija (FIA) Sarajevo
- 4 Porezna uprava Federacije BiH